

INNVANDRERE tvangsgifter psykisk utviklingshemmede

Innvandrere bruker psykisk utviklingshemmede som levende visum til Norge. – Dette er overgrep sier Hege Storhaug ved Human Rights Service.

TØRE LARSEN
23 13 54 55 • tore.larsen@frp.no

Hun kjenner til en rekke konkrete tilfeller der personer med mentale handikapp har blitt giftet bort til funksjonsfriske personer fra familiens opprinnelsesland, etter samme mønster som henteekteskap ellers. Ifølge kilder som står Storhaug nært, handler det ikke om enkelttilfeller, men vanlig praksis og det finnes ingen lover som kan forhindre dette.

– Det har ikke blitt ført noen statistikk på dette. Men folk som jobber innen helsevesen, utlendingsforvaltningen og politiet har gitt uttrykk for at dette skjer ofte, og at dette kommer til å fortsette om ikke myndighetene gjør noe med saken, sier Storhaug til *Fremskritt*.

Overgrep

Informasjon fra folk som jobber innen utlendingsfeltet har fortalt Storhaug at personer som mentalt er på åtte- til niårsstadiet, og som kan dokumentere dette med legeerklæring, blir giftet bort til funksjonsfriske personer, og at det er familiene som står bak.

– Dette kan ikke beskrives som annet enn klare overgrep. Denne praksisen går mange år tilbake i tiden. Første gangen jeg fikk høre om dette var i 1997, da jeg gjennom Oslo Røde Kors fikk høre om en marokkansk kvinne som via telefon var blitt giftet bort til en marokkaner i Norge. Hun ante ingenting om ekte-mannens tilstand før hun møtte ham hos familien hans i Oslo, og det viste seg at han var både mentalt og fysisk handikappet. Storfamiliens motiv for ekteska-

pet var å sikre seg en pleier til mannen. Dette skjer også i andre muslimske miljøer, spesielt i pakistanske.

Økonomiske motiver

Storhaug har også hørt fra personer på innsiden av det pakistanske miljøet i Norge, som kan vise til flere tilfeller der lignende familieavtalte ekteskap har blitt gjort.

– Det er vanskelig å se at det ligger noe annet enn økonomiske motiver bak dette. Det viser seg at det er friske personer, som gjennom ekteskap med en handikappet eller psykisk utviklingshemmet person med samme landbakgrunn i Norge, som dermed har fått et «visum». Dertil kan også nevnes at mine kilder kan påvise at skilsmiseprosenten for slike ekteskap er høy og at skilsmisse tas ut tre til fire år etter at ektefelle fra hjemlandet har ankommet, og at denne da har rett til å søke om varig opphold i Norge.

Hun mener mønsteret er enty-

dig. Friske personer hentes til fysisk og/eller psykisk handikappede her.

– Jeg har enda til gode å høre at det motsatte skjer. Jeg vil gjerne understreke at jeg synes det er svært hyggelig hvis psykisk utviklingshemmede finner kjærligheten og gifter seg med hverandre, og i Norge forekommer slike ekteskap mellom to parter der begge er for eksempel psykisk utviklingshemmede.

Dette er noe de selv tar initiativ til. Det er noe ganske annet når en utviklingshemmet giftes bort gjennom familieavtaler til en frisk person, og der den ene parten også bor på et annet kontinent. Her er det soleklart at ekteskapets motiv er innvandring.

Stiltiende aksept

Storhaug har selv reist og oppholdt seg lenge i Pakistan, og har ikke hørt om et eneste tilfelle der slike ekteskap har blitt inngått i Pakistan.

– Det betyr ikke at det ikke skjer, men dette vil jeg tro er

meget spesielle tilfeller, der familiers økonomiske interesser og ære utgjør hovedårsaken. Dette vil sannsynligvis være innen en slekt, og være mellom søsknebarn, men dette har jeg ikke sett eller hørt om når jeg har vært der. Dette er noe som først og fremst skjer i visse innvandrer-miljøer i Vesten, sier Storhaug.

Hun mener offentlige Norge kjenner til slike tilfeller, men at det har vært et ikke-tema i den norske innvandringsdebatten. Hun mener også at innvandrer-miljøene selv også behandler dette som et ikke-tema.

– Jeg opplever at dette ikke er noe som diskuteres, men som behandles med en slags stilltende aksept. Det er en viss resignasjon, men det munner ut i: «Jaja, så klarte de å hente fetteren hennes hit». De som gjør motstand vil etter alt å dømme bli møtt med utfrysning, mener Storhaug.

Skruppelløse

Rutinerte polititjenestemenn i

aktiv tjeneste, som *Fremskritt* har snakket med, bekrefter Storhaugs opplysninger.

– Det finnes ikke skygge av tvil om at disse ekteskapene er familieavtalte, og at motivet er rent økonomiske. Hvor mange tilfeller av denne typen henteekteskap som forekommer er det ingen som vet, og i og med at det norske systemet tillater denne praksisen og gir dermed signal om at dette er tillatt. Dette kjenner de mest kyniske i en del innvandringsmiljøer til og finner måter å hente nye personer fra opprinnelseslandet, sier en av dem til *Fremskritt*.

Tjenestemannen mener norske myndigheter ikke har forstått hvilke kulturelle koder en del innvandrerfamilier forholder seg til, både når det gjelder ekteskap og når det gjelder å omgå bestemmelser og formål knyttet til innvandringspolitikk.

– Jeg har sett hvordan utvilingen har gått gjennom mange år, og jeg vet at det finnes perso-

ner i andre offentlige instanser som for eksempel helsevesen og skole som vet hva som foregår, men som velger å holde kjef. Det er få, om noen, som våger å påpeke hvor skruppelløst en del personer i innvandrerfamiljene oppfyller kulturelle koder fra hjemlandet og at vi i Norge er for feige til å si hvor skapet skal stå. Denne saken er nok et eksempel på at vi ikke har forstått rekkevidden av vår egen unnfalighet overfor «deres kultur», og at vi heller ikke forstår at vi gjør innvandrerne og oss selv en bjørnetjeneste ved ikke å påtale saker som dette, sier tjenestemannen oppgitt.

Vanskelig å oppdage

Det er i dag så godt som umulig å kontrollere omfanget av denne formen for ekteskapsinnngåelser i Norge, ettersom det ikke føres statistikk på dette. For å omgå eventuelt nærgående myndigheter, kan denne typen ekteskap inngås ved at ektefelle i utlandet søker om gjenforening ved en

Hege Storhaug håper regjeringen vil foreta seg noe mot henteekteskap der psykisk utviklingshemmede brukes som ekteskapsvisum. – De kan ikke bare sitte og se på at dette skjer, sier hun. (Foto: Tore Larsen)

norsk ambassade og kan dokumentere ekteskap.

Hege Storhaug håper regjeringen gjør grep og gir klare signaler om at denne praksisen ikke er akseptabel.

– Selv om norske myndigheter fatter mistanke om at det handler om et henteekteskap eller tvangsekteskap har politiet ikke regelverk for å avise søknader for familiegjenforening gjennom denne typen ekteskap. Spørsmålet er egentlig om myndighetene vil ha et regelverk som forhindrer denne typen praksis. Lovutvalget som behandler den nye utlendingsloven som kommer til våren har en mulighet til å gjøre nødvendige innstramninger, sier Storhaug.

– Helt forferdelig!

Kai Zahl, Dissimilis far, er sjokkert over at psykisk utviklingshemmede og handikappede brukes som levende visum. – Dette er aldeles forferdelig, sier en rystet Zahl.

TØRE LARSEN
23 13 54 55 • tore.larsen@frp.no

Zahl har nylig fått høre om saker der personer som enten er psykisk utviklingshemmede eller handikappede blir brukt som ekteskapsvisum for personer fra ikke-vestlige land.

– Dette tar jeg selvsagt fullstendig avstand fra, uansett om det er innvandrere eller nordmenn, sier en sjokkert Zahl til *Fremskritt*.

Skammelig

Han synes det er skammelig at visse innvandrerfamiljer bruker sønner og døtre med funksjonshemninger for å få personer fra opprinnelseslandet til Norge, og at det samtidig er like tragisk at funksjonsfriske personer blir nærmest inngitt for å være pleiere for den de inngår ekteskap med i Norge.

– Jeg var først ikke klar over omfanget av dette og trodde at det handlet om noen få enkelttilfeller, men ifølge bekjente er det mer utbredt enn man skulle tro. Det er jo samtidig ille for den funksjonsfriske å bli tvung-

Kai Zahl er sjokkert over å høre at psykisk utviklingshemmede blir brukt som levende visum. (Foto: Børge Sandnes)

et inn i et ekteskap med noen som har en psykisk eller fysisk funksjonshemming, og i prinsipp blir pleier på livstid.

Han er også overrasket over at norske myndigheter har visst om dette, men ikke gjort noe med denne praksisen.

– Dette skal jo ikke skje! Jeg synes det er mer enn forbausende at ingenting blir gjort, og at det i det hele tatt er mulig, avslutter en rystet Kai Zahl.

– Rått og kynisk

FrPs innvandringspolitiske talsmann, Per-Willy Amundsen, reagerer med vempele på at psykisk utviklingshemmede blir brukt som levende visum. – Disse blir utnyttet på en rå og kynisk måte, sier han.

TØRE LARSEN
23 13 54 55 • tore.larsen@frp.no

Opplysningene om at psykisk utviklingshemmede med innvandrerbakgrunn blir brukt som levende visum for funksjonsfriske personer fra familiens opprinnelsesland, sjokkerer også stortingsrepresentant Amundsen.

– Det er ikke til å komme forbi at det norske samfunnet må ta et oppgjør med sider av enkelte kulturer når det gjelder saker som denne. Dette kommer vi i *Fremskritt* partiets integreringspolitiske utvalg til å se nærmere på, sier han til *Fremskritt*.

Voldtekt

Amundsen mener det er grunn til å sidestille tvangsekteskap med voldtekt, når det gjelder funksjonsfriske personer.

– Det er jo snarere verre når psykisk utviklingshemmede som ikke har de samme mulighetene til å stå imot familiens krav om giftemål, og dermed blir brukt som levende visum. Jeg tror det må til særskilte krav for å beskytte

denne gruppen, og dette må det gjøres noe med!

Snillisme

Han er sjokkert, men ikke overrasket over praksisen. Det at ekteskap mellom herboende psykisk utviklingshemmet person og funksjonsfrisk person fra opprinnelsesland i stor grad oppløses etter tre eller fire år, sammenfaller med at den nyankomne kan søke om permanent opphold i landet, er i Amundsen øyne en naturlig konsekvens av en misforstått snillisme i norsk innvandringspolitikk.

– Igjen ser vi hvordan skiftende regjeringer gjennom en årrekke ikke har klart å ta tak i misforholdene i innvandringspolitikken. Vegringen mot å bruke virkemidler som aldersgrense på ekteskap, tilknytningskrav og lignende har gitt kynikere en mulighet til å omgå både gjeldende politikk og allmenn anstendighet. Samtidig som den ankomne går ut av ekteskap kan brukes på nytt for å få en annen partner fra hjemlandet. Sirkelen sluttes, avslutter Amundsen.